

Årsplan for samfundsfag i 9. klasse

I samfundsfag undervises der i 9.- såvel som 8. klasse i fire kompetenceområder: Politik, økonomi, sociale og kulturelle forhold og samfundsfaglige metoder. I undervisningen vil der blive lagt vægt på arbejdet med problemstillinger, der tager afsæt i de tre førstnævnte kompetenceområder. Overordnet er hensigten med undervisningen i samfundsfag at eleverne kan tage stilling til samfundet og dets udvikling, samt opnå kompetencer til aktiv deltagelse i et demokratisk samfund.

De forskellige forløb vil tage udgangspunkt i et kompetenceområde, men der vil kontinuerligt blive draget perspektiver til de andre kompetenceområder. Eleverne har allerede i 8. klasse været igennem emner der dækker over fagets fire kompetenceområder, derfor forsøger jeg i årsplanen at skabe en progression i med de valgte forløb.

Der vil være en enkelt aflevering i løbet af året, hvor eleverne skal skrive en samfundsfaglig opgave. Der vil også blive afholdt prøveeksamen.

<p>Sociale og kulturelle forhold</p> <p>Forløb: Social arv</p>	<p>Gennem forløbet skal I kunne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Redegøre social, kulturel og økonomisk kapital - Redegøre for og diskutere politiske holdninger til sociale forskelle - Beskrive sociale uligheder i Danmark og verden med begreber og data - Analysere sociale grupper og fællesskabers betydning for socialisering og identitetsdannelse - Diskutere forskelle i dit eget lokalsamfund - Diskutere velfærdsstat i økonomisk globalisering 	<p>Kompetencemål: <i>Eleven kan tage stilling til og handle i forhold til sociale og kulturelle sammenhænge og problemstillinger</i></p>
---	---	--

	Socialisering		Kultur		Social differentiering	
1.	Eleven kan redegøre for sociale grupper og fællesskabers rolle i socialiseringen	Eleven har viden om socialisering	Eleven kan diskutere kulturs betydning for individer og grupper	Eleven har viden om kultur og kulturbegreber	Eleven kan analysere sociale forskelle med begreber om social differentiering	Eleven har viden om social differentiering
2.	Eleven kan analysere sociale grupper og fællesskabers betydning for socialisering og identitets-	Eleven har viden om socialisering og identitetsdannelse	Eleven kan analysere konkrete eksempler på globale kulturelle fænomener	Eleven har viden om kulturel globalisering	Eleven kan beskrive sociale uligheder i Danmark og i verden med begreber og data	Eleven har viden om beskrivelse og måling af social lighed og ulighed

Uddrag af vejledende videns- og færdigheds mål, der er relevante forløbet

<p>Politik/International politik</p> <p>Forløb: Krig</p>	<p>Gennem forløbet skal I kunne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tilegne jer viden om, hvordan dansk udenrigs- og sikkerhedspolitik har forandret sig siden Anden Verdenskrig. • Få kendskab til væsentlige aspekter af international politik – herunder FN's Sikkerhedsråds funktion. • Opnå indsigt i og forholde jer til konflikter og krige, som det internationale samfund har søgt at forhindre og løse. • Drøfte forudsætninger, forløb og følger af politiske beslutninger om Danmarks rolle i verdens brændpunkter. • Vurdere kort- og langsigtede konsekvenser af Danmarks mere aktivistiske udenrigspolitik. • Diskutere, hvad der fremover er en hensigtsmæssig dansk udenrigs- og sikkerhedspolitik. 	<p>Kompetencemål: <i>Eleven kan tage stilling til politiske problemstillinger lokalt og globalt og komme med forslag til handlinger</i></p>
---	--	---

International politik	
Eleven kan diskutere internationale organisationers rolle for konflikt og samarbejde i verden	Eleven har viden om internationale organisationer, som Danmark deltager i
Eleven kan diskutere mål og midler i dansk udenrigspolitik	Eleven har viden om dansk udenrigspolitik

Uddrag af vejledende videns- og færdigheds mål, der er relevante forløbet

<p>Økonomi</p> <p><i>Forløb: Tjek på økonomien</i></p>	<p>Gennem forløbet skal I kunne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Blive bevidst om eget forbrug og de pengestrømme, der er i samfundet. • Kende til forskellige måder at indrette samfundsøkonomien på. • Forklare de mekanismer, der ligger bag prisdannelse - herunder udbud og efterspørgsel. • Diskutere, hvordan politikerne kan påvirke økonomien og borgeres og virksomheders forbrug. 	<p>Kompetencemål: Eleven kan tage stilling til økonomiske problemstillinger og handle i forhold til egen økonomi og samfundsøkonomien</p>
---	---	--

Samfundsøkonomiske sammenhænge		Privatøkonomi og forbrugeradfærd	
Eleven kan redegøre for grundlæggende sammenhænge i det økonomiske kredsløb	Eleven har viden om grundlæggende sammenhænge i det økonomiske kredsløb	Eleven kan diskutere rollen som forbruger	Eleven har viden om forbrugeradfærd, forbrugerroller og forbrugerrettigheder
Eleven kan redegøre for betydning af økonomisk globalisering for det danske arbejdsmarked	Eleven har viden om erhvervsstruktur og arbejdsmarkedsforhold, herunder den danske arbejdsmarkedsmodel	Eleven kan beskrive privatøkonomiske problemstillinger og valgmuligheder	Eleven har viden om privatøkonomiske begreber

Uddrag af vejledende videns- og færdigheds mål, der er relevante forløbet

<p>Samfundsfaglige metoder</p> <p><i>Hvordan arbejder man problemorienteret i samfundsfag?</i></p>	<p><i>Gennem forløbet skal I kunne:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Udarbjde en problemstilling på baggrund af et emne eller et tema</i> - <i>Lave et produkt der kan bruges til at svare på problemstillingen</i> - <i>Lave en disposition der understøtter fremlæggelsen</i> 	<p>Kompetencemål Eleven kan anvende samfundsfaglige metoder</p>
---	---	--

	Undersøgelsermetoder		Formidling		Sprog og skriftsprog	
1.	Eleven kan identificere, formulere og gennemføre enkle undersøgelser af samfundsmæssige problemstillinger	Eleven har viden om samfundsfaglige undersøgelsesmetoder	Eleven kan formidle resultater af en gennemført undersøgelse	Eleven har viden om brug af kulturteknikker og digitale medier til formidling	Eleven kan sprogligt nuanceret udtrykke sig om samfundsfaglige problemstillinger samt målrettet læse og skrive samfundsfaglige tekster	Eleven har viden om fagord og begreber samt samfundsfaglige teksters formål og struktur

Uddrag af vejledende videns- og færdigheds mål, der er relevante forløbet

<p><i>Politik</i></p> <p><i>Medier og demokrati</i></p>	<p><i>Gennem forløbet skal i kunne:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Opnå viden om, hvad der kendetegner medier i dag. • Opnå viden om forskellige roller, som medier spiller i et demokratisk samfund. • Kunne aflæse statistisk materiale og på den baggrund vurdere mediernes udvikling. • Undersøge jeres egen brug af medier og opstille det statistisk. • Undersøge og diskutere, hvilke grænser der er/skal være for medierne i et moderne samfund. • Kunne vurdere og diskutere, om medier har overtrådt de vejledende regler for god presseskik. • Kunne analysere den aktuelle mediedagsorden og konkrete nyhedshistorier ud fra samfundsfaglige begreber. • Kunne anvende jeres egen brug af sociale medier til at diskutere de sociale mediers betydning for demokratiet. • Kunne diskutere, hvilke muligheder og udfordringer medier har i et demokrati. 	<p><i>Kompetencemål</i></p> <p>Eleven kan tage stilling til og handle i forhold til sociale og kulturelle sammenhænge og problemstillinger</p> <p>Eleven kan tage stilling til politiske problemstillinger lokalt og globalt og komme med forslag til handlinger</p>
---	--	--

Medier og politik	
Eleven kan redogøre for hvordan medier kan anvendes til politisk deltagelse	Eleven har viden om mediers anvendelse til politisk deltagelse
Eleven kan diskutere aktørers brug af medier til at påvirke den politiske dagsorden og beslutninger	Eleven har viden om mediers betydning for politik

Med ønsket om et lærerigt skoleår

- Jakob Skuldbøl Jakobsen